

Nordisk verkställighet i brottmål Ds 2025:12

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) efterlyser förtydliganden kring socialnämndens utredningsskyldighet avseende yttranden som ska lämnas till Kriminalvården inom ramen för en prövning enligt lagen om nordisk verkställighet i brottmål.

I övrigt avstår SKR från att yttra sig.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Allmänna synpunkter

SKR har inga invändningar mot förslaget om att socialnämnden på begäran från Kriminalvården ska lämna ett yttrande som innehåller vissa upplysningar. Dock behöver förtydliganden göras avseende förslagets räckvidd i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Promemorians begränsade beskrivning av förslagets innebörd gör det även svårt att överblicka förslagets konsekvenser för den kommunala självstyrelsen och behovet av kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen.

SKR avstår i övrigt från att yttra sig över de delar i promemorian som avser det straffrättsliga området.

3.2 En ny lag om nordisk verkställighet i brottmål

I departementspromemorian föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får ett bemyndigande att meddela föreskrifter om kommunernas skyldighet att lämna uppgifter till Kriminalvården som behövs i ärenden om överförande av verkställighet enligt lagen om nordisk verkställighet i brottmål.

Med grund i bemyndigandet föreslås en skyldighet för socialnämnden att lämna yttrande till Kriminalvården om det behövs vid en prövning enligt 4 kap. 1 § i den föreslagna lagen om nordisk verkställighet i brottmål.

Yttrandet ska avse upplysningar om den dömdes barn i Sverige.

Socialnämnden ska på Kriminalvårdens begäran lämna upplysningar om barnets tidigare kontakt med den dömda, barnets fortsatta behov av kontakt

och hur kontakten skulle påverkas av att fängelsestraffet verkställs i Sverige eller i en annan nordisk stat.

SKR har inga invändningar mot förslaget om att socialnämnden får en skyldighet att lämna information till Kriminalvården. Det är rimligt att sådana uppgifter som finns hos socialtjänsten lämnas kring den dömda och dennes barn, för att barnets bästa ska kunna beaktas. Dock är förslagets räckvidd alltför knapphändigt beskriven i promemorian, vilket kan leda till tillämpningsproblem. En viktig fråga som behöver klargöras är vilken information som ska lämnas om socialnämnden inte har någon tidigare kännedom i ärendet. Detta bör förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Det bör beskrivas vilken kunskapsinhämtning som nämnden är skyldig att genomföra inför lämnandet av yttrandet. Innebär skyldigheten att lämna ett yttrande att nämnden ska inleda en utredning enligt socialtjänstlagen för att kunna lämna de efterfrågade uppgifterna till Kriminalvården? Eller räcker det, i de fall nämnden inte har någon tidigare kännedom om den dömda och dennes barn, att socialnämnden meddelar Kriminalvården att de efterfrågade uppgifterna inte finns hos socialtjänsten?

13. Konsekvenser av förslagen

I departementspromemorian görs bedömningen att förslaget om att socialnämnden ska lämna upplysningar till Kriminalvården utgör en högst begränsad inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Enligt promemorian innebär förslaget en utvidgning av den skyldighet som redan åligger kommuner enligt annan lagstiftning. Det framgår dock inte av promemorians konsekvensbeskrivning vilken befintlig lagstiftning som åsyftas.

I promemorian görs vidare bedömningen att även om den kommunala finansieringsprincipen är tillämplig så rör det sig om enstaka fall varje år, vilket inte medför sådana kostnadsökningar för kommunerna som staten ska kompensera för.

SKR anser att det är svårt att ta ställning till promemorians bedömning i dessa delar. Dels mot bakgrund av de oklarheter kring förslagets räckvidd som framförts ovan, dels då det inte framgår vilka befintliga kommunala åligganden som promemorians bedömning av förslagets konsekvenser baseras på. Därför efterlyser SKR förtydligande kring dessa delar i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Sveriges Kommuner och Regioner

Lena Dahl
Tf. verkställande direktör